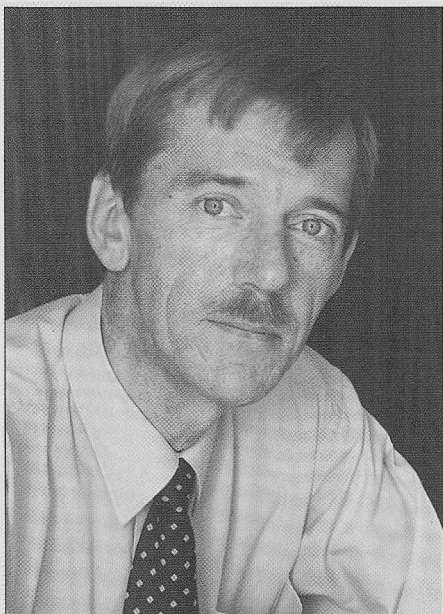

ПРАКТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ БОЛОНСЬКОЇ РЕФОРМИ

ІНТЕРВ'Ю З МИКОЛОЮ МИКОЛАЙОВИЧЕМ ВЕГЕШОМ

Вегеш М.М.,
ректор Ужгородського національного
університету, доктор істор.наук,
професор

- Миколо Миколайовичу, наскільки вдалими є перші результати впровадження реформи вищої освіти?

- З Болонським процесом ми пов'язані дуже тісно, адже серед ВНЗ, які найпершими почали перехід до нової системи був саме Ужгородський національний університет, зокрема спеціальності "Хімія" і "Політологія". Після перших місяців роботи я переконався, що Болонська система розрахована на елітних, кращих за результатами навчання студентів. Так, коли студенти-політологи написали першу модульну роботу, за результатами з'ясувалося, що близько 20% з них треба виключати. І для того, щоб не зривався навчальний процес, ми вирішили знизити планку оцінювання, щоб студенти могли протягом довшого терміну адаптуватись до нових умов. Наша молодь просто була не готова до тестового визначення рівня знань, але, говорячи про Болонську реформу, ми передбачаємо постійну роботу з тестами. На сьогоднішній момент ми не готові до багатьох елементів і механізмів нової системи освіти. Більшість професорсько-викладацького складу дуже боляче сприйняла необхідність впровадження цих глобальних змін. Адже переведення навчальних програм означає визначення з кожної дисципліни по кілька тисяч тестових алгоритмів – це колосальна праця. До того ж, вимушене зниження шкали оцінювання автоматично відхиляє основний принцип реформи. Студент не зможе перевестись у європейський ВНЗ, бо у нього буде недостатня кількість балів.

- Невже серед студентства немає винятків?

- Звичайно є! Окремі студенти повністю готові до вимог нової системи.

Ті з них, які перевелися у Києво-Могилянську академію, а вона працює за Болонськими схемами, вчать на відмінно. Проте, наша система поки що спрямована на теоретичну підготовку, натомість, західна - на практичну. Наприклад, у нас спеціальність "Політологія" починається з таких предметів, як "Історія політичної думки", а у Європі вчать прикладні: "Політичний менеджмент" та "Політичний маркетинг". Там готують спеціаліста на певну вузьку ділянку роботи. І вирішити це питання за рік-два неможливо. Профільне Міністерство і методична комісія повинні працювати на прийняття єдиного стандарту.

- Наскільки розвиненими є міжнародні зв'язки УжНУ?

- Ми зараз підписали масу договорів. І я вважаю, що якийсь відсоток наших студентів може впевнено підтвердити свої знання, а значить - вчитися у будь-якому ВНЗ. Більше того, я припускаю думку про те, що, можливо, непотрібно всім ВНЗ переходити на Болонську систему. Спершу нехай би її впроваджували національні ВНЗ. Адже у нас функціонує маса філій, які не витримують навіть українських освітніх вимог.

- Коли реально може змінитись система оцінювання?

- Вже зараз на окремих факультетах УжНУ не існує 5-бальної системи. Але у цьому випадку теж є один нюанс. У зв'язку з тим, що в університеті уніфіковані залікові книжки, ми переводимо 100-бальну систему у 5-бальну. Тобто "п'ятірка" має широку бальну градацію. Якщо б на Болонську систему перейшли усі українські ВНЗ, тоді б вже у залікові книжки записувались бали, але ми цього ще не робимо. А що таке "5",

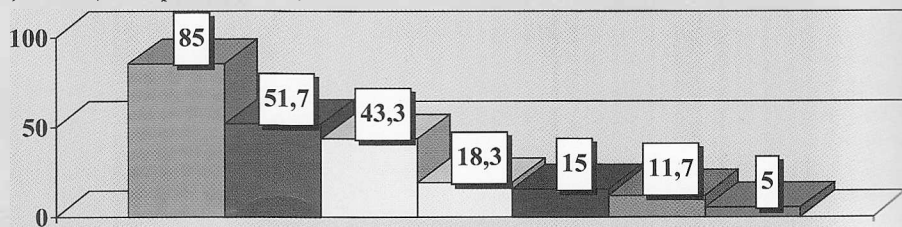
коли студент переїжджає у якийсь іноземний ВНЗ? Це нічого. Тобто питання досі відкрите.

- Як відбуватиметься зміна освітніх ступенів?

- По-перше, як відомо, у Європі діє двоступенева система "Бакалавр - магістр". Що таке спеціаліст, європейці не знають. По-друге, наша магістерська робота, у них вже фактично визнається так само, як наша кандидатська. Тобто автоматично відбувається перехід на двоступеневу систему дисертацій. Тобто, за Болонською реформою кандидатська дисертація перестав існувати в Україні і людина захищає докторську. Наприклад, у нас в університеті сто докторів наук. Плюс до цього, всі сьогоднішні кандидати автоматично мали б стати докторами. Це настільки складні й заплутані процеси, що я навіть уявити не можу коли ми відмовимось від двох дисертацій. Але однозначно це треба робити. Ми змушені переходити на Європейські стандарти.

- Як змінюються можливості викладацького складу?

- Я зараз роблю все, щоб наші викладачі працювали у Європі. Наступного тижня ми підписуємо договір зі словаками про створення спільного українсько-словацького політологічного інституту. Чи він буде у Пряшеві, чи в Татрах, то ще не відомо, але умова така - Євросоюз виділяє певні кошти і я даю частину своїх політологів, правда у них умова: ця людина повинна бути або кандидатом політичних наук, або повинна мати вчене звання доцента, бути професором політології. Я даю своїх людей і виступаю гарантом, що вони будуть працювати на високому рівні. Зараз ми також ведемо переговори про подібну співпрацю з університетом Сан-Франциско і Токійським. Власне, перед вищою школою відкриваються значні перспективи.

- впровадження європейських норм і стандартів в освіті, науці, техніці
- взаємне зняття принципів обмежень на контакти і обміни та поширення інформації
- поширення власних культурних і науково-технічних здобутків в ЄС
- розвиток освітнього франчайзингу
- денационалізація освіти
- формування монополій в освітній сфері
- відрив освіти від культурної спадщини

Рис. 1